

EKONOMIA BUJQËSORE

Të dhëna bazike të lëndës			
Njësia akademike:	Fakulteti i Shkencave të Jetës dhe Mjedisit		
Titulli i lëndës:	Ekonomia Bujqësore		
Programi:	Agrobiznes		
Niveli:	Bachelor		
Statusi lëndës:	Obligative (O)		
Viti i studimeve:	Viti 1 / Semestri 2		
Numri i orëve në javë:	3 + 2		
Vlera në kredi – ECTS:	6 ECTS		
Koha / lokacioni:	Do të shpallet		
Mësimdhënësi i lëndës:	Prof. ass. dr. Nol Krasniqi		
Të dhënat kontaktuese:	Nol.krasniqi@uni-prizren.com		
Përshkrimi i lëndës:	Ky kurs është krijuar për t'u siguruar studentëve një bazë solide në parimet ekonomike që rregullojnë sistemet bujqësore. Fokusi është në të kuptuarit e ndërveprimeve midis faktorëve ekonomikë, prodhimit bujqësor dhe tregjeve globale. Studentët do të eksplorojnë tema kryesore si oferta dhe kërkesa, menaxhimi i fermave, politika bujqësore dhe sfidat me të cilat përballet sektori bujqësor. Nëpërmjet një përzierjeje diskutimesh teorike, studime praktike të rasteve dhe aplikime në botën reale, studentët do të dalin me aftësitë analitike të nevojshme për të adresuar sfidat bashkëkohore dhe për të kontribuar në zhvillimin e qëndrueshëm të sektorit bujqësor.		
Qëllimi i lëndës:	Ky kurs synon t'u ofrojë studentëve një kuptim gjithëpërfshirës të parimeve ekonomike të zbatuara në bujqësi. Studentët do të zhvillojnë aftësi analitike për të vlerësuar faktorët që ndikojnë në prodhimin, shpërndarjen dhe konsumin bujqësor. Deri në fund të kursit, studentët duhet të jenë në gjendje të analizojnë implikimet ekonomike të politikave qeveritare, të vlerësojnë tendencat e tregut global dhe të propozojnë zgjidhje për sfidat me të cilat përballet sektori i bujqësisë.		
Rezultatet e të nxënit:	Pas përfundimit të kursit, studentët do të jetë në gjendje të: - Të analizojë dhe zbatojë parimet ekonomike në vendimmarrjen bujqësore. - Vlerësoj ndikimin e politikave të qeverisë në sistemet bujqësore. - Të kuptojnë strukturat e tregut global dhe ndikimin e tyre në tregtinë bujqësore. - Të demonstrojnë aftësi të menduarit kritik në adresimin e çështjeve në zhvillim në ekonominë bujqësore. - Të zhvillojnë aftësi analitike për të vlerësuar dhe interpretuar strukturat e tregut, tendencat dhe dinamikat që ndikojnë në mallrat bujqësore në shkallë lokale dhe globale. - Të zhvillojnë aftësitë e bashkëpunimit efektiv dhe të punës ekipore përmes projekteve dhe diskutimeve në grup, duke nxitur aftësinë për të punuar me perspektiva të ndryshme për të adresuar sfidat komplekse ekonomike bujqësore.		
Ngarkesa e studentit (duhet të korrespondoj me rezultatet e të nxënit të studentit)			
Aktiviteti	Orë	Ditë/javë	Gjithsej
Ligjërata	3	13	39

Ushtrime teorike/laboratorike	2	13	26
Punë praktike	/	/	/
Kontaktet me mësimdhënësin (konsultimet)	1	12	12
Ushtrime në teren	3	1	3
Kollokviume, seminare	3	2	6
Detyra të shtëpisë	1	15	15
Koha e studimit vetanak të studentit (në bibliotekë ose në shtëpi)	1	15	15
Përgaditja përfundimtare për provim	1,5	15	22
Koha e kaluar në vlerësim (teste, kuiz, provim final)	3	2	6
Projektet, prezentimet etj.	3	2	6
Totali			150 orë (6 ECTS)
Metodologjia e mësimdhënies:	Ligjërata, ushtrime, diskutime, konsultime, projekte kursi, detyra shtëpie, kollokviume, provimi përfundimtar.		
Metodologjia e vlerësimit:	▪ Vijueshmëria e rregullt dhe aktive: 10%, ▪ Provimi i ndërmjemë (kollokviumi): 20%, ▪ Projekti i kursit: 10%, ▪ Provimi final: 60%.		
Literatura			
Literatura primare:	Drummond, H., Goodwin, J. W. (2013). Agricultural Economics: Pearson New International Edition. United Kingdom: Pearson Education. Barkley, A., Barkley, P. W. (2013). Principles of Agricultural Economics. United Kingdom: Routledge.		
Literatura shtesë:	Stilian Apostoli (2003). Parime te Ekonomise Bujqësore. U.B.T-Tirane. Penson, J. B., Capps, O., Rosson, C. P., Woodward, R. T. (2018). Introduction to Agricultural Economics. United Kingdom: Pearson. Raportet periodike (Raporti i Gjellbër i MBPZHR-së) i organizatave kombëtare dhe ndërkombëtare (Ministria e Bujqësisë, Pylltarisë dhe Zhvillimit Rural), (Agjencia e Statistikave të Kosovës)		

Plani i dizajnuar i mësimi:		
Java	Ligjërata	Ushtrime
Java e parë:	Hyrje në ekonominë bujqësore Përkufizimi dhe konteksti historik Parimet kryesore ekonomike në bujqësi. Aftësitë themelore të ekonomistit bujqësor.	Shpërndarja e temave të projekteve seminarike.

Java e dytë:	Oferta dhe Kërkesa në Bujqësi (Faktorët që ndikojnë ofertën dhe kërkesën bujqësore. Ekuilibri i tregut dhe përcaktimi i çmimit)	Detyra të zgjedhura, kuize dhe raste studimore nga tema e javës parë të ligjëratave.
Java e tretë:	Menaxhimi i fermës dhe vendimmarrja (Analiza ekonomike e vendimeve të prodhimit. Shpërndarja e burimeve në fermë)	Detyra të zgjedhura, kuize dhe raste studimore nga tema e javës dytë të ligjëratave.
Java e katërt:	Kostot dhe nivelet optimale të prodhimit. Mjedisi i firmës (niveli optimal i prodhimit, kostot e të ardhurave të firmës, maksimizimi i fitimit, sjellja e firmës që minimizon humbjet)	Detyra të zgjedhura, kuize dhe raste studimore nga tema e javës tretë të ligjëratave.
Java e pestë:	Strukturat e tregut dhe marketingu bujqësor (Llojet e strukturave të tregut në bujqësi, kanalet dhe strategjitë e marketingut)	Detyra të zgjedhura, kuize dhe raste studimore nga tema e javës katërt të ligjëratave.
Java e gjashtë:	Rrjedha rrethore e të ardhurave (Mallrat përfundimtare, Prodhimi, konsumi, fluksi ekonomik, parimi bazë, produkti i brendshëm bruto, dhe matja e të ardhurave kombëtare vështirësi në nivelin e çmimeve dhe GDP).	Detyra të zgjedhura, kuize dhe raste studimore nga tema e javës pestë të ligjëratave.
Java e shtatë:	Koncepti i elasticitetit në produktet bujqësore. (Elasticiteti i kërkesës, Faktorët që ndikojnë në elasticitetin e kërkesës, Elasticitetin e ndërsjellë të çmimeve, Elasticitetin e të ardhurave, Elasticiteti i ofertës, diskriminimi i çmimeve).	Detyra të zgjedhura, kuize dhe raste studimore nga tema e javës gjashtë të ligjëratave.
Java e tetë:	Provimi i ndërmjetëm (Kollokviumi).	Detyra të zgjedhura, kuize dhe raste studimore nga tema e javës shtatë të ligjëratave.
Java e nëntë:	Tregtia Ndërkombëtare dhe Bujqësia (Globalizimi dhe efektet e tij në bujqësi Politikat tregtare dhe marrëveshjet që ndikojnë në tregjet bujqësore).	Detyra të zgjedhura, kuize dhe raste studimore nga tema e javës tetë të ligjëratave.
Java e dhjetë:	Politika e Qeverisë dhe Subvencionet Bujqësore (Analiza e politikave bujqësore Ndikimi i ndërhyrjes së qeverisë në sektorin e bujqësisë).	Detyra të zgjedhura, kuize dhe raste studimore nga tema e javës nëntë të ligjëratave.
Java e njëmbëdhjetë:	Zhvillimi Ekonomik dhe Ushqimi (sasia e ushqimit, për dëshirën e ushqimit, kush është i uritur? Pse uria? Kërkesa për ushqim gjatë zhvillimit, sasia, cilësia Përpunimi dhe Marketingu)	Detyra të zgjedhura, kuize dhe raste studimore nga tema e javës dhjetë të ligjëratave.
Java e dymbëdhjetë:	Avantazhet e tregjeve. Llojet e dështimit të tregut. Eksternalitetet që shkaktojnë dështimin e tregut	Detyra të zgjedhura, kuize dhe raste studimore nga tema e javës njëmbëdhjetë të ligjëratave.
Java e trembëdhjetë:	Mjedisi dhe Ekonomia e Burimeve në Bujqësi (Bujqësia e qëndrueshme dhe menaxhimi i burimeve. Eksternalitetet dhe ndikimi mjedisor i praktikave bujqësore)	Detyra të zgjedhura, kuize dhe raste studimore nga tema e javës dymbëdhjetë të ligjëratave.

Java e katërbëdhjetë:	Çështjet e reja në ekonominë bujqësore (Përparimet teknologjike në bujqësi Ndryshimi i klimës dhe pasojat e tij)	Detyra të zgjedhura, kuize dhe raste studimore nga tema e javës tëmbëdhjetë të ligjëratave.
Java e pesëmbëdhjetë:	Udhëtim në terren në një fermë e prodhimit primar dhe një biznes të përpunimit të produkteve bujqësore.	Prezantimi dhe diskutimi i projekteve semestrale të studentëve.
Politikat akademike dhe kodi i sjelljes		
- Studenti duhet të jetë i ndërgjegjshëm dhe të respektojë institucionin dhe Kodin e etikës. - Studenti duhet të respektojë orarin e ligjëratave, ushtrimeve dhe të jetë i vëmendshëm. - Studenti posedojë dhe paraqesë ID kartën në provime e ndërmjeme dhe provime përfundimtare, - Gjatë hartimit të projekteve të kursit, studenti duhet t'i përmbahet udhëzimet e dhëna nga mësuesi. - Gjatë orës së provimit është i ndaluar përdorimi i celularëve.		